

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP – 4101-012-04/2014
P/14/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/033 – Nadawanie uprawnień do kierowania pojazdami
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Andrzej Borowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 92316 z dnia 12 września 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4) 2. Ryszard Staniszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90804 z dnia 26 sierpnia 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu, 47-220 Kędzierzyn-Koźle, Pl. Wolności 13 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Tudej, Starosta Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego ² (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Starosta właściwie sprawował nadzór na ośrodkami szkolenia kierowców⁴ oraz instruktorami szkolącymi kandydatów na kierowców, wykorzystując w tym zakresie nowe rozwiązania prawne wprowadzone ustawą z dnia 5 stycznia 2013 r. o *kierujących pojazdami*⁵. Zgodnie z obowiązującymi wymogami opracowany został Plan kontroli OSK na lata 2013 i 2014 uwzględniający w pierwszej kolejności OSK wpisane do rejestru w latach 2011 i 2012, a w dalszej OSK, co do których analiza statystyczna odpowiednio za lata 2012 i za 2013 wskazywała na możliwość wystąpienia nieprawidłowości.

Starosta w wymaganym terminie egzekwował od przedsiębiorców prowadzących OSK składanie stosownych informacji dotyczących danych aktualizacyjnych w celu przekształcenia rejestru, w tym informacje OSK o każdym rozpoczętym kursie, czasie i miejscu przeprowadzania zajęć, informacje o zakończeniu szkolenia, jak również o zaświadczeniach o uczestnictwie instruktorów w latach 2013 i 2014 w warsztatach doskonalenia zawodowego. W czterech przypadkach Starosta

¹ Dalej: Starostwo.

² Poprzednio, tj. w okresie od 12 lipca 2011 r. do 20 sierpnia 2013 r. Starostą Powiatu był Artur Widłak, dalej: Starosta.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁴ Dalej: OSK.

⁵ Dz. U. z 2014 r., poz. 600 ze zm.

skorzystał z uprawnień nadzorczych i z powodu niezłożenia stosownej informacji w wymaganym zakresie i terminie wydał decyzję o zakazie prowadzenia OSK. Corocznie w kontrolowanym okresie Starosta przeprowadzał analizę średniej zdawalności osób szkolonych, a ich wyniki były umieszczane na stronie Biuletynu Informacji Publicznych Starostwa⁶, co umożliwiało potencjalnym kandydatom na kierowców dokonywanie wyboru OSK i danego instruktora.

Prawidłowo w Starostwie prowadzony był rejestr OSK i ewidencja instruktorów. Zawierały one wymagane przepisami dane, które były na bieżąco weryfikowane i aktualizowane. Jednak kontrola wykazała, że trzem spośród 60 instruktorów upłynął okres ważności badań lekarskich i psychologicznych, a osoby te nie przedstawiły aktualnych orzeczeń w tym zakresie. Starosta wobec tych osób nie prowadził postępowań administracyjnych w celu skreślenia ich z ewidencji, co zdaniem NIK mogło być spowodowane brakiem posiadania procedur zapewniających bieżącą kontrolę wykonywania przez instruktorów i wykładowców ustawowych obowiązków, w tym dotyczących badań lekarskich i psychologicznych, czy udziału w warsztatach doskonalenia zawodowego.

Pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, NIK ocenia działania Starosty związane z wydawaniem uprawnień do kierowania pojazdami oraz nadzorem nad kierującymi. Jak ustalono, niezwłocznie po otrzymaniu wyroków sądowych o zakazie prowadzenia pojazdów, wydawane były przez Starostę decyzje o skierowaniu osób, którym zatrzymane zostały prawa jazdy na badania lekarskie i psychologiczne, jak też decyzje o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niewydania wobec siedmiu osób, które nie złożyły w terminie stosownych orzeczeń lekarskich lub psychologicznych, decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy. Nieterminowo była przesyłana również część informacji dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami do Centralnej Ewidencji Kierowców (za pośrednictwem portalu Kierowca).

---

⁶ Dalej: BIP, link : <http://bip.powiat.kędzierzyn-koźle.pl/3746/3234/komunikacja-i-transport.html>.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nadzór nad działalnością OSK

Opis stanu faktycznego

1.1. Zadania Starosty w zakresie sprawowania nadzoru nad działalnością OSK, określone w art. 43 ust. 1 ustawy o *kierujących pojazdami* do dnia 28 października 2014 r. nie zostały w pełnym zakresie ujęte w obowiązującym Regulaminie organizacyjnym Starostwa⁷. W Regulaminie tym znajdowały się jedynie zapisy dotyczące Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa⁸, m.in. w zakresie: sprawowania nadzoru nad stacjami kontroli pojazdów, prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących OSK, wydawania decyzji o zakazie prowadzenia przez przedsiębiorcę OSK i kontrolowania dokumentacji działalności OSK. Zakresy czynności osób odpowiedzialnych w Starostwie za realizację zadań wynikających z ustawy o *kierujących pojazdami* nie zawierały niektórych zapisów odnoszących się do nowych zadań przewidzianych ww. ustawą w zakresie sprawowania nadzoru nad działalnością OSK. Osoby wykonujące czynności nadzoru nad OSK i przeprowadzające kontrole posiadały kierunkowe wykształcenie z zakresu transportu.

(dowód: akta kontroli str. 8-17, 24-25)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że pomimo wejścia w życie w dniu 19 stycznia 2013 r. ustawy o *kierujących pojazdami*, w regulacjach wewnętrznych Starostwa nie ujęto nowych zadań Starosty związanych z nadzorem nad OSK, a wynikających z przepisów tej ustawy. Stosownych zmian nie wprowadzono również do zakresów obowiązków pracowników WKiT. Pomimo prawie dwuletniego okresu *vacatio legis* ww. ustawy, działania dostosowujące Regulamin organizacyjny Starostwa do tej ustawy podjęto dopiero w trakcie kontroli NIK. Zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 2 Regulaminu organizacyjnego do zadań Sekretarza Powiatu należy, m.in. nadzorowanie opracowania projektów aktów wewnętrznych regulujących strukturę i zasady działania Starostwa. Natomiast do podstawowych zadań kierowników wydziałów Starostwa, w tym kierownika WKiT (zadania i uprawnienia wspólne do wszystkich kierowników wydziałów - § 20 ust. 1, pkt 6 Regulaminu organizacyjnego) należało m.in. przygotowanie aktów prawnych Starosty, Zarządu, Rady i jej komisji, a także proponowanie indywidualnych zakresów czynności pracowników Wydziału (§17 ust. 2 Regulaminu).

Kierownik WKiT wyjaśnił, m.in. że *Niewprowadzenie do regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu wszystkich zadań wynikających z ustawy o kierujących pojazdami, a w szczególności zadań dotyczących nadzoru nad OSK wynika tylko i wyłącznie z faktu przeoczenia obowiązku wprowadzenia tych zadań do regulaminu i skupieniu się na merytorycznym realizowaniu tych zadań przez WKiT. Nie mniej jednak poczyniłem stosowne kroki i w dniu 22.09.2014 r. przedłożyłem do Wydziału Ogólno-Organizacyjnego stosowne pismo, które zawiera propozycje zadań realizowanych przez Wydział Komunikacji i Transportu z prośbą o uwzględnienie tych zmian w regulaminie organizacyjnym. Gdy tylko przedstawione propozycje zostaną wprowadzone do regulaminu organizacyjnego, natychmiast dokonam zmian w zakresach czynności pracowników Wydziału Komunikacji. W załączeniu dołączam kopię pisma przekazanego do Wydziału Ogólno-Organizacyjnego.*

Sekretarz Powiatu wyjaśniła, m.in. że *przystępując do prac nad Regulaminem Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu Starosta Powiatu zwróciła się pismem z dnia 4 grudnia 2013 r. o uaktualnienie zadań ujętych*

⁷ Regulamin wprowadzony uchwałą Nr L/376/2014 Rady Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego z dnia 28 stycznia 2014 r., poprzednio obowiązywał regulaminu z 22 września 2009 r.

⁸ Dalej: WKiT.

w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu pod kątem aktualnie obowiązujących przepisów i zaproponowanie ewentualnych zmian. Termin przedłożenia zmian wyznaczono na 10 grudnia 2013 r. W odpowiedzi Kierownicy Wydziałów, w tym Kierownik Wydziału Komunikacji i Transportu przedstawili nowe zadania realizowane przez Wydziały. Niestety przez przeoczenie Kierownik Wydziału Komunikacji i Transportu nie wprowadził do Regulaminu zadań dot. nadzoru nad Ośrodkami Szkolenia Kierowców, a tym samym nie zmienił zakresów czynności pracowników Wydziału Komunikacji i Transportu. Kierownik Wydziału Komunikacji i Transportu w dniu 22 września 2014 r. przedłożył w Wydziale Ogólno-Organizacyjnym propozycję uaktualnionych zadań Wydziału Komunikacji i Transportu wymienionych w § 27. Propozycja ta zostanie przedłożona Zarządowi Powiatu na najbliższym posiedzeniu, a następnie przekazana zostanie Komisjom Rady Powiatu celem zaopiniowania. Po przeprowadzeniu procedury uzgodnień zmiana do Regulaminu Organizacyjnego zostanie przedstawiona Radzie Powiatu celem podjęcia uchwały.

(dowód: akta kontroli str. 25, 9-17, 281, 307-311, 346-351)

W dniu 28 października 2014 r. kontrolującemu przedłożono uchwałę Rady Powiatu zmieniającą Regulamin organizacyjny z uwzględnieniem zadań dotyczących nadzoru nad szkoleniem kierowców w OSK, wprowadzonych w rozdziale 8 (art. 43 – 46) ustawy o kierujących pojazdami. Kierownik WKiT zgodnie z podjętą uchwałą przedłożył zmianę zakresów czynności pracowników WKiT z uwzględnieniem zadań określonych w Regulaminie.

(dowód: akta kontroli str. 633-650)

Opis stanu
faktycznego

1.2. Pierwszy Plan kontroli OSK na 2013 r. Starosta zatwierdził w dniu 25 lutego 2013 r. Kolejność poszczególnych kontroli OSK została ustalona zgodnie z wymaganiami określonymi w § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie kontroli ośrodków szkolenia kierowców⁹. W planie tym ujętych było 20 OSK. Starosta zaplanował przeprowadzenie w 2013 r. po jednej kontroli kompleksowej we wszystkich OSK, działających na terenie powiatu. W pierwszej kolejności zostały uwzględnione podmioty wpisane do rejestru w 2011 r. oraz w 2012 r., które nie były kontrolowane w tym okresie (OSK 00411603 i OSK 00421603), w celu jak najszybszego zweryfikowania, czy posiadają niezbędną infrastrukturę i wyposażenie, zatrudniają odpowiednią kadre szkoleniową, prowadzą rzetelnie dokumentację, prowadzą szkolenia zgodnie z przepisami prawa, a także, czy prawidłowo przeprowadzają egzamin wewnętrzny. W dalszej kolejności wyznaczonych zostało do kontroli pięć OSK, w których analiza statystyczna za 2012 r. wskazywała na możliwość występowania nieprawidłowości (OSK 00221603, OSK 00281603, OSK 00351603, OSK 00251603), a w następnej pozostałe.

(dowód: akta kontroli str. 32, 44-56, 165, 224)

W 2014 r. zaplanowano przeprowadzenie 17 kontroli kompleksowych, tj. w każdym OSK, w którym prowadzona była działalność związana ze szkoleniem kierowców. Plan kontroli Starosta zatwierdził w dniu 28 lutego 2014 r. W pierwszej kolejności przewidziano kontrolę OSK 00421603 (uwzględniając wyniki analizy statystycznej za 2013 r. wskazujące na ryzyko występowania nieprawidłowości), a w następnej te OSK, w których podczas poprzedniej kontroli stwierdzono nieprawidłowości (m.in. w zakresie dokonywania zapisów w książkach ewidencji osób szkolonych oraz kartach prowadzonych zajęć). Do końca pierwszego półrocza 2014 r. Starosta przeprowadził kontrole kompleksowe w trzech OSK.

(dowód: akta kontroli str. 224, 165)

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 84, dalej: rozporządzenie w sprawie kontroli OSK.

W trakcie przeprowadzonych w 2013 r. 17 kontroli, pracownicy Starostwa ustalili, że w trzech OSK nie były organizowane szkolenia dla kandydatów na prawo jazdy. W działalności pozostałych OSK stwierdzono przypadki nierzetelnego dokonywania zapisów w książce ewidencji osób szkolonych (w pięciu OSK), nierzetelnego dokonywania zapisów w kartach przeprowadzonych zajęć (w siedmiu OSK), nieprawidłowego dokumentowania egzaminów wewnętrznych (w dwóch OSK), a także występowania niezgodności informacji przekazywanych staroście, z zapisami w kartach przeprowadzonych zajęć (w 10 OSK). W badanym okresie Starosta nie przeprowadzał kontroli doraźnych w OSK. Po przeprowadzonych kontrolach do kontrolowanych OSK kierowane były wystąpienia pokontrolne, w których wykazywano stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia, a także wyznaczany był termin powiadomienia Starostwa o ich usunięciu.

Na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego nie funkcjonowały OSK wpisane do rejestru przedsiębiorców prowadzących działalność w innym powiecie, którego infrastruktura zlokalizowana była na obszarze ww. powiatu. Jeden z przedsiębiorców prowadzący ośrodek na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego wykorzystywał do prowadzonych zajęć plac manewrowy zlokalizowany na terenie Głubczyc. Na wniosek Starosty pracownicy Starostwa Powiatowego w Głubczycach przeprowadzili kontrolę tego placu.

(dowód: akta kontroli str. 58, 64-80, 105-113, 170-190, 224, 651-666)

1.3. Z analizy dokumentacji przeprowadzonych w OSK kontroli wynika, że czynności w tym zakresie prowadzone były przez inspektora WKiT, na podstawie legitymacji służbowej i upoważnienia wydanego przez Starostę. W Starostwie nie określono wewnętrznych zasad prowadzenia ww. kontroli. Podstawą ich prowadzenia były przepisy art. 44 ustawy *o kierujących pojazdami* oraz rozporządzenia w sprawie kontroli OSK. Na podstawie wybranych losowo 10 kontroli (59%) przeprowadzonych w OSK ustalono, że czynności kontrolne były dokumentowane przez prowadzącego kontrolę w formie protokołu kontroli, sporządzonego zgodnie ze wzorem ustalonym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia. Zakres przedmiotowy ustaleń kontroli zawartych w protokołach kontroli odpowiadał zakresowi określonemu w § 6 tego rozporządzenia. Z treści tych protokołów wynikało, że weryfikowano posiadanie przez ośrodek infrastruktury odpowiedniej do prowadzonego szkolenia, w tym sal wykładowych, pomieszczeń biurowych, placów manewrowych, pojazdów, a także zatrudniania instruktorów z udokumentowaną trzyletnią praktyką w szkoleniu kandydatów, pozwalającą na uzyskiwanie uprawnień do kierowania pojazdami odpowiedniej kategorii. Dokonywano także sprawdzenia wyposażenia ośrodka w zbiory przepisów ruchu drogowego i pomoce dydaktyczne (tablice poglądowe, makiety itp.) oraz sprawdzano niekaralność przedsiębiorcy. Wyniki tej weryfikacji zamieszczane były w protokole kontroli.

Po każdej kontroli wydawane były zalecenia i terminy usunięcia nieprawidłowości oraz wskazany był 30 dniowy termin usunięcia. Rzetelność udzielonej informacji o wykonaniu zaleceń kontrolerzy weryfikowali w następnej kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 44, 71, 170, 181)

Podczas jednej z kontroli (w OSK 00251603) pracownik Starostwa ustalił, że przedsiębiorca prowadził szkolenie kandydatów na kierowców, pomimo braku odpowiedniego wpisu do rejestru działalności regulowanej prowadzonego przez Starostę (przeszkolił dwie osoby w zakresie kategorii A2, pomimo braku wpisu powyższej kategorii, wydając zaświadczenie o ukończeniu szkolenia). W związku z tym Starosta złożył zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu o możliwości popełnienia przestępstwa przez ww. przedsiębiorcę, polegającego na poświadczeniu nieprawdy w dokumentach, tj. o czyn z art. 271 § 1 kk. W wyniku przeprowadzonego postępowania sprawdzającego Prokurator

Prokuratury Rejonowej, w dniu 27 stycznia 2014 r. odmówił wszczęcia postępowania przygotowawczego – wobec braku znamion czynu zabronionego (ze względu na brak umyślności w działaniach sprawcy).

(dowód: akta kontroli str. 201-218)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Nie kwestionując rzetelności prowadzonych kontroli, NIK zwraca uwagę, że pracownicy Starostwa nie sporządzali protokołów oględzin¹⁰. Przeprowadzanie takich oględzin, jak również ich dokumentowanie w formie stosownego protokołu przewiduje § 11 rozporządzenia w sprawie kontroli OSK.

Kierownik WKiT wyjaśnił ponadto, że *W trakcie prowadzonych kontroli OSK nie sporządzano protokołów oględzin potwierdzających stan faktyczny działalności danego, gdyż nie było takiej konieczności. W przypadku weryfikacji placów manewrowych w każdej umowie, na podstawie której przedsiębiorca ma prawo do dysponowania tym placem, znajdują się zapisy dotyczące wielkości powierzchni, jaką dysponuje OSK. Ponadto kontrolujący naocznie sprawdza, czy na placu są wyznaczone stanowiska umożliwiające wykonanie każdego z zadań egzaminacyjnych przewidzianych do wykonania na placu manewrowym na egzaminie państwowym dotyczące danej kategorii prawa jazdy. Fakt ten odnotowuje w protokole z kontroli w stosownych rubrykach. Ponadto kontrolujący weryfikuje wymiary placu i stanowisk za pomocą miarki 50 m, która jest na wyposażeniu Wydziału Komunikacji. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku sal wykładowych, kontrolujący za pomocą miarki dokonuje pomiaru sali. W przypadku gdyby sala nie spełniała stosownych wymagań zostałby na taką okoliczność z pewnością sporządzony przez kontrolującego protokół z oględzin. Reasumując w przypadku wątpliwości, co do infrastruktury danego ośrodka z całą pewnością kontrolujący sporządzi protokoły oględzin danej infrastruktury.*

(dowód: akta kontroli str. 60, 99, 224, 651-668)

Opis stanu
faktycznego

1.4. W okresie objętym kontrolą Starosta korzystał z uprawnień nadzorczych i w sytuacjach określonych w art. 45 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami wydawał decyzje o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, w zakresie prowadzenia OSK. Łącznie, z powodu niezłożenia stosownej informacji w wymaganym zakresie i terminie zostały wydane cztery takie decyzje, w tym:

- decyzja z dnia 15 maja 2013 r., gdzie zakazano przedsiębiorcy prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców w Komornie (wpis do rejestru pod numerem 00161602), z uwagi na niewypełnienie obowiązku przedłożenia staroście informacji w zakresie danych, o których mowa w art. 28 ust. 4 pkt 5, 8 i 9 ustawy o kierujących pojazdami, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Jednocześnie orzeczono o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru działalności regulowanej;
- decyzja z dnia 16 maja 2013 r. o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia OSK przez przedsiębiorcę działającego w Kędzierzynie-Koźlu, wpisanego do rejestru działalności regulowanej pod numerem 00371603;
- decyzja z dnia 22 maja 2013 r., gdzie Starosta, zakazał przedsiębiorcy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzenia OSK (OSK 00131603). Decyzja stała się prawomocna w dniu 24 czerwca 2013 r.;
- decyzja z dnia 22 maja 2013 r., w której Starosta zakazał przedsiębiorcy w Kędzierzynie-Koźlu do prowadzenia OSK (OSK 00341603).

¹⁰ Ustalenia dokonywano na podstawie dokumentacji OSK. I tak przykładowo, dane dotyczące placów manewrowych, wynikały z treści umów najmu, a dane dotyczące pojazdów (nr rejestracyjny, termin ważności badań technicznych) weryfikowano na podstawie dowodów rejestracyjnych. Dokumenty te znajdowały się również w dokumentacji Starostwa.

W okresie od 19 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. z rejestru OSK został wykreślony jeden OSK (nr ewidencyjny 00421603) z powodu zakończenia działalności przez przedsiębiorcę. Ośrodek ten nie został skontrolowany w 2013 r., ponieważ przedsiębiorca nie odbierał zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia kontroli ośrodka. W dniu 10 lutego 2014 r. do rejestru OSK wpisano dwóch przedsiębiorców, którzy wcześniej wraz z przedsiębiorcą wpisanym pod numerem 00171603 stworzyli spółkę cywilną i prowadzą wspólnie OSK w ramach spółki pod ww. numerem. Według stanu na dzień 10 września 2014 r. w rejestrze wpisanych jest 16 OSK.

(dowód: akta kontroli str. 166-170, 224, 288-303)

1.5. W okresie objętym kontrolą do Starosty nie wpłynęła żadna skarga na działalność szkoleniową OSK, zlokalizowanych na terenie powiatu.

(dowód: akta kontroli str. 167-168)

1.6. Dyrektorzy wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego¹¹ przekazywali Staroście, w okresach półrocznych, informacje o uzyskanych przez osoby egzaminowane wynikach¹² zgodnie z § 37 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach¹³, w odniesieniu do instruktorów i podmiotów prowadzących szkolenie kandydatów na kierowców będących w ewidencji i rejestrze Starostwa. Na podstawie tych danych Starosta przeprowadzał analizę średniej zdawalności osób szkolonych, wskazując ogólną liczbę osób, które przystąpiły do egzaminu z teorii oraz do egzaminów praktycznych, a także liczbę osób, które zdały je z wynikiem pozytywnym, w ujęciu procentowym. Zdawalność w badanym okresie osób szkolonych wynosiła z egzaminu teoretycznego od 16,9% do 81,8% (II półrocze 2013) i od 5,26% do 62,5% (I półrocze 2014). Średnia zdawalność w WORD Opole w kontrolowanym okresie wynosiła z egzaminu teoretycznego 34,36%, a z egzaminu praktycznego 23,6% (II półrocze 2013) i 35,40% z egzaminu teoretycznego i 20,48% z egzaminu praktycznego (I półrocze 2014). Dane w tym zakresie zamieszczane były na stronie BIP.

(dowód: akta kontroli str. 435-464)

Odnośnie obowiązku prowadzenia analiz dotyczących średniej zdawalności osób szkolonych oraz ich wpływu na poprawę jakości szkoleń i skuteczności kontroli kierownik WKiT wyjaśnił, że w tak krótkim okresie obowiązywania ustawy nie można jednoznacznie określić, czy analizy te wpływały bezpośrednio na poprawę jakości szkoleń i skuteczności kontroli nad procesem szkolenia. Uznał też, że takie porównanie byłoby wskazane w kontrolowanych ośrodkach po dłuższym okresie obowiązywania tych przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 166)

1.7. Pomimo możliwości wskazanej w art. 43 ust. 3 ustawy o *kierujących* pojazdami w badanym okresie Starosta nie podjął działań w celu zawarcia porozumienia z dyrektorem WORD w Opolu (lub innego ośrodka) w sprawie współpracy, w tym

¹¹ Dalej: WORD: Opole, Katowice, Legnica Wałbrzych, Łomża.

¹² Informacje w wymienionym zakresie zostały przekazane przez WORD z Opola w formie papierowej za II półrocze 2013 r., natomiast za I półrocza 2013 r. i 2014 r. przesłano za pośrednictwem poczty elektronicznej i stanowiły z tego okresu 94% wyników egzaminów o uzyskanych przez osoby egzaminowane z części teoretycznej oraz 90% z części praktycznej. Informacje w takim samym zakresie przesyłane były przez inne wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego, tj. za I półrocze 2013 r.: Gorzowie Wielkopolskim, Sieradzu i Wałbrzychu; za II półrocze 2013 r.: Rzeszowie, Kaliszu, Sieradzu, Katowicach oraz w Bielsku-Białej; za I półrocze 2014 r.: Katowicach i Wałbrzychu.

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 995 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie egzaminowania.

w zakresie pomocy merytorycznej przy kontroli działalności nadzorowanych OSK. W sprawie tej Starosta wyjaśniła, m.in. że zawarcie porozumienia z dyrektorem WORD w sprawie udziału przedstawicieli WORD-u w kontroli działalności OSK w obecnej sytuacji nie jest konieczne. Uważam, że dysponujemy obecnie bardzo dobrze przygotowaną merytorycznie kadrą pracowniczą do samodzielnego prowadzenia nadzoru nad OSK. Pracownicy odpowiedzialni merytorycznie za prowadzenie nadzoru podnoszą swoje kwalifikacje biorąc udział w szkoleniach organizowanych przez WORD Opole. W przypadku jednak, gdy taka konieczność zaistnieje z pewnością porozumienie z WORD-em zostanie zawarte. Nadmienić należy także, iż przepis o którym mowa w art. 43 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami nie ma charakteru obligatoryjnego.

(dowód: akta kontroli str. 281)

1.8. W badanym okresie Starosta nie podjął działań w celu nawiązania współpracy z właściwym komendantem miejskim/powiatowym Policji w zakresie kontroli wykonywanej praktycznej nauki jazdy prowadzonej poza OSK, o której mowa w art. 43 ust. 2 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami. Ponadto w Starostwie nie było dokumentów wskazujących, że Starosta występował w kontrolowanym okresie do Komendanta Powiatowego Policji w Kędzierzynie-Koźlu o udzielenie informacji o przeprowadzanych kontrolach wykonywania praktycznej nauki jazdy prowadzonej poza OSK. Komendant Powiatowy Policji w Kędzierzynie-Koźlu poinformował, że nie prowadził statystyk dotyczących liczby samochodów i OSK poddanych kontroli przez podległych funkcjonariuszy, które mogłyby odzwierciedlać faktyczną liczbę przeprowadzonych kontroli oraz, że Starosta nie wystąpił o objęcie kontrolą drogową części praktycznej szkolenia, a tym samym nie było ustaleń dotyczących tych kontroli. Poinformował także, iż Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu nie kontrolowała ośrodków szkolenia kierowców z Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego.

(dowód: akta kontroli str. 278-279, 304-306)

Starosta wyjaśniła, że... *Prawdą jest, iż obecnie nie nawiązano współpracy z Policją w zakresie kontroli wykonywania praktycznej nauki jazdy, ale wynika to głównie z ogromu innych obowiązków, jakie są w zakresie działania Wydziału Komunikacji i Transportu. Ponadto ze strony Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu nie napływały sygnały, które by wskazywały, iż osoby szkolone oraz instruktorzy w trakcie szkolenia naruszały, czy też łamały przepisy ruchu drogowego. Policja nie negowała również stanu technicznego pojazdów przeznaczonych do nauki jazdy.*

(dowód: akta kontroli str. 281)

Zdaniem NIK brak sformalizowanej współpracy, zapewniającej przepływ informacji dotyczących ewentualnych nieprawidłowości stwierdzanych przez funkcjonariuszy policji dokonujących kontroli pojazdów „L”, w trakcie prowadzonych egzaminów wewnętrznych, ograniczał skuteczność sprawowanego przez Starostę nadzoru, w szczególności w zakresie wykonywania praktycznej nauki jazdy prowadzonej poza OSK (w ramach uprawnień funkcjonariuszy Policji do kontroli drogowej na podstawie przepisów *Prawo o ruchu drogowym*¹⁴).

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

¹⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

2. Prowadzenie rejestrów i ewidencji

2.1. Przed dniem 19 stycznia 2013 r. w rejestrze przedsiębiorców prowadzących 16 OSK wpisanych było 23 takich podmiotów. Spośród ww. 16 OSK, dwa prowadzone były przez pięciu przedsiębiorców działających w ramach spółek cywilnych¹⁵. W związku z wejściem w życie ustawy o *kierujących pojazdami* 15 przedsiębiorców w terminie wskazanym w art. 128 ust. 3 ww. ustawy złożyło do Starostwa informacje, w zakresie danych określonych w art. 28 ust. 4 pkt 5, 8, i 9 ustawy o *kierujących pojazdami*. Jeden przedsiębiorca wymagane ww. przepisami dane złożył po terminie (6 maja 2013 r.). W dniu 25 kwietnia 2013 r. Starosta wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji administracyjnej o zakazie prowadzenia przez ww. przedsiębiorcę działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia OSK, które po wyjaśnieniach przedsiębiorcy, umorzył (decyzja z dnia 7 maja 2013 r.). Z kolei wobec czterech innych przedsiębiorców, którzy nie wypełnili tego obowiązku Starosta wydał stosowane decyzje administracyjne oraz wykreślił ich z rejestru (ustalenia w tym zakresie zawarto w pkt. 1.4. niniejszego wystąpienia pokontrolnego). Według stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. w rejestrze przedsiębiorców działalności regulowanej zaewidencjonowanych łącznie było 24 przedsiębiorców w 16 OSK, w tym trzy OSK prowadzone były przez siedmiu przedsiębiorców zrzeszonych w spółkach cywilnych.
(dowód: akta kontroli str. 34-42, 256-260, 312-344, 352-384)

2.2. Przed dniem 19 stycznia 2013 r. w rejestrze instruktorów (prowadzonym w formie elektronicznej) wpisanych było 81 instruktorów. Starosta, działając na podstawie art. 130 ust. 4 i 5 ustawy o *kierujących pojazdami*, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. ustawy, tj. w dniach 2 do 10 kwietnia 2013 r. wezwał osoby wpisane do odpowiedniej ewidencji o przedłożenie w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania wezwania, aktualnych informacji w zakresie danych umieszczonych w ewidencji, w tym: rodzaju posiadanych uprawnień umożliwiających prowadzenie szkolenia danej kategorii, numeru ewidencyjnego OSK lub innego podmiotu, w którym instruktor prowadził szkolenie oraz daty ważności legitymacji. W wymaganym terminie 67 instruktorów złożyło stosowne dane aktualizacyjne. Z powodu nieprzedłożenia informacji w wymaganym terminie, dziewięciu instruktorów zostało skreślonych z ewidencji. W stosunku do pięciu instruktorów, którzy przedłożyli informację po terminie w czterech przypadkach umorzono wszczęte postępowanie administracyjne o wykreśleniu z ewidencji, a w jednym przypadku instruktor złożył wymagane informacje z dziewięciodniowym opóźnieniem, lecz przed wszczęciem postępowania i został wpisany do ewidencji. Do końca 2013 r. do ewidencji instruktorów wpisano dwóch nowych, a wykreślono jednego instruktora¹⁶. Instruktor ten jednocześnie był przedsiębiorcą prowadzącym OSK 00231603, które w związku z przeprowadzonym przez Starostę postępowaniem administracyjnym na wniosek Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu, na podstawie decyzji nr Km. 5440.12.2012 został wykreślony z ewidencji. W okresie od stycznia do 30 czerwca 2014 r., z powodu nieprzedłożenia w wymaganym terminie do 7 stycznia 2014 r. zaświadczenia potwierdzającego uczestnictwo w roku ubiegłym w warsztatach doskonalenia zawodowego (art. 46 ust. 1 pkt 3), zostało wykreślonych z ewidencji 15 instruktorów. Ponadto w ww. okresie wpisanych zostało trzech nowych instruktorów. Łącznie na dzień 30 czerwca 2014 r. w Starostwie zaewidencjonowanych było 61 instruktorów.

¹⁵ Prywatna Szkoła Kierowców „RONDO” s.c., ul. Konopnickiej 5B/13 Kędzierzyn-Koźle (trzech przedsiębiorców), Ewa i Arkadiusz Jajuga JAJUGA s.c. ul. Piastów 13a/13/ Dziedziszowice (dwóch przedsiębiorców).

¹⁶ Osoba skazana za przestępstwo z art. 271 k.k., wyrok Sądu Rejonowego w K-Koźlu z dnia 21 lutego 2012 r.

Po dokonaniu skreślenia z ewidencji instruktorów, Starosta nie powiadamiał przedsiębiorców prowadzących OSK o utracie przez takie osoby uprawnień do prowadzenia szkolenia. Kierownik WKiT wyjaśnił powyższe brakiem przepisu obligującego Starostę do takiego informowania.

(dowód: akta kontroli str. 34-43, 166, 219, 221, 225-255, 329, 391-394)

2.3. Rejestr przedsiębiorców prowadzących OSK zawierał wpisy podmiotów spełniających wymagania art. 28 ust. 2, 4, 5, i 6 ustawy o *kierujących pojazdami*. Wpisy dokonywane były na podstawie kompletnych wniosków, podpisanych przez osobę upoważnioną. O zmianie danych zamieszczanych w rejestrze, przedsiębiorcy informowali Starostę (na piśmie) stosownie do wymogów art. 28 ust. 11 ww. ustawy. W toku kontroli OSK pracownik Starostwa weryfikował zgodność ww. danych, w tym odnośnie zatrudnionych instruktorów, numerów rejestracyjnych posiadanych pojazdów oraz okresu, w którym przedsiębiorca posiadał tytuł prawny do obiektów szkoleniowych.

(dowód: akta kontroli str. 256-260)

W jednym przypadku (OSK 00441603), część infrastruktury znajdującej się na terenie sąsiadującego powiatu głubczyckiego, na wniosek Starosty dokonującego wpisu, została objęta kontrolą przeprowadzoną przez pracowników tamtejszego Starostwa. Protokół tej kontroli załączono do akt ewidencyjnych OSK.

Starosta nie wydawał poświadczeń o spełnianiu dodatkowych wymagań w zakresie prawa jazdy, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy o *kierujących pojazdami*, gdyż przedsiębiorcy nie składali takich wniosków.

(dowód: akta kontroli str.275-275a)

2.4. Jak wskazano powyżej, według stanu na 30 czerwca 2014 r. w ewidencji instruktorów wpisanych było 61 osób¹⁷, natomiast w ewidencji wykładowców nie figurowała żadna osoba¹⁸. Ewidencja instruktorów obejmowała następujące dane: numer ewidencyjny instruktora, imię i nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL, numer ewidencyjny OSK, w którym prowadzone było szkolenie, poszczególne rodzaje uprawnień wynikające z ukończonego kursu i złożonego egzaminu, w zakresie którego można prowadzić szkolenie oraz daty ich uzyskania i datę ważności wydanej legitymacji. Ewidencję prowadzono z wykorzystaniem oprogramowania „Portal Starosta”, Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych¹⁹.

Wpisy dokonywane były na podstawie dokumentów składanych przez zainteresowane osoby, potwierdzających spełnianie niezbędnych wymagań.

Kontrola wykazała, że trzem spośród 60 instruktorów (według stanu na dzień kontroli) upłynął okres ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności instruktora, a pomimo tego nie przedstawili Staroście aktualnych orzeczeń, zgodnie z wymogiem art. 33 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o *kierujących pojazdami*. Pomimo tego Starosta nie prowadził postępowań administracyjnych w celu skreślenia ich z ewidencji w trybie określonym w art. 46 ust.1 pkt 2 ww. ustawy. Ustalono, że ww. instruktorzy, po upływie ważności orzeczeń, nie byli zatrudnieni w żadnym OSK.

(dowód: akta kontroli str. 225-255, 283-287, 385-390)

W sprawie procedur zapewniających bieżącą weryfikację wykonywania przez instruktorów i wykładowców obowiązku udziału w warsztatach doskonalenia zawodowego oraz przedstawiania aktualnych orzeczeń lekarskich

¹⁷ Według stanu na dzień kontroli, tj. 30 września 2014 r. w ewidencji instruktorów zapisanych było 60 osób.

¹⁸ W okresie o objętym kontrolą w ewidencji ujęty był jeden wykładowca, który wpisany został w dniu 18 grudnia 2013 r., a wykreślony w dniu 31 stycznia 2014 r. (z powodu nieprzedłożenia w terminie zaświadczenia o ukończeniu 3-dniowych warsztatów doskonalenia zawodowego).

¹⁹ Dalej: PWPW.

i psychologicznych Starosta wyjaśniła, m.in. że *Nieformalna procedura dotycząca wykonywania przez instruktorów wykładowców obowiązku corocznego udziału w warsztatach doskonalenia zawodowego wygląda w ten sposób, iż po upływie terminu tj. 7 stycznia danego roku pracownik merytoryczny weryfikuje ewidencje instruktorów, i dla instruktorów, którzy nie przedłożyli stosownego zaświadczenia, wszczyna się postępowanie w sprawie skreślenia z ewidencji instruktora na podstawie art. 46 ust 1 pkt. 3 ustawy o kierujących. Tym sposobem w roku 2014 skreślono z ewidencji 15 instruktorów nauki jazdy.*

W przypadku orzeczeń lekarskich i psychologicznych prowadzona jest ewidencja ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych. Natomiast w przypadku, gdy upłynął termin ich ważności nie podejmowane są żadne czynności, gdyż nie regulują tego przepisy prawa, odmiennie jak to miało miejsce w Ustawie Prawo o ruchu drogowym, gdzie starosta miał prawo i obowiązek skreślić instruktora za nieprzedłożenie badań lekarskich i psychologicznych.

(dowód: akta kontroli str. 227)

Nie stwierdzono przypadków dokonywania wpisu do ewidencji osoby skreślonej przed upływem dwóch lat od daty wykreślenia. Starosta, w odniesieniu do wszystkich instruktorów i wykładowców wpisanych do ewidencji dokonał sprawdzenia w terminie do 7 stycznia 2014 r. zaświadczeń potwierdzających uczestnictwo w warsztatach doskonalenia zawodowego.

W związku z naruszeniem obowiązku przedkładania zaświadczeń potwierdzających ukończenie warsztatów przez instruktora, wynikającego z art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami, Starosta skreślił 15 instruktorów z ewidencji. Również wykreślony został jeden wykładowca, z uwagi na nie przedłożenie zaświadczenia o odbyciu warsztatów. W kontrolowanym okresie Starosta otrzymał od innych starostów informacje o wykreśleniu z ewidencji 10 instruktorów, natomiast informacje w tym zakresie nie były przedstawiane innym starostom. Wynikało to, jak wyjaśnił Kierownik WKiT, z braku takiego ustawowego obowiązku.

(dowód: akta kontroli str. 166, 219, 221, 223)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Pomimo upływu ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności instruktora, trzem instruktorom, którzy nie złożyli Staroście ważnych orzeczeń, Starosta nie wszczął bezzwłocznie postępowań administracyjnych w celu skreślenia ich z ewidencji instruktorów na podstawie art. 46 ust.1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami. Jak ustalono, dwóm instruktorom okres ważności tych oświadczeń upłynął w 2013 r., a jednemu we wrześniu 2014 r.²⁰

(dowód: akta kontroli str. 385-390)

Kierownik WKiT osoba odpowiedzialna za powyższą nieprawidłowość wyjaśnił, m.in., że *W tych konkretnych przypadkach faktycznie nie zostały przeprowadzone postępowania wyjaśniające, dla dwóch instruktorów, tj. K. T. OK 0077 i Ł. K. OK 0085, ale wynika to wyłącznie z faktu przeoczenia upływu terminu ważności badań, dla których terminy ważności badań lekarskich i psychologicznych upłynęły w 2013 r. Osoby te nie są nigdzie zatrudnione jako instruktorzy, jak również nie prowadzą działalności w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, stąd też nie nastąpiła weryfikacja stosownych orzeczeń. W przypadku trzeciego instruktora R. K. OK 0014, terminy ważności jego badań upłynęły w miesiącu wrześniu 2014 r. więc*

²⁰ Instruktor nr uprawnień OK 0085 z dniem 04.08.2013, instruktor nr uprawnień OK 0077 z dniem 28.11.2013 r., instruktor nr uprawnień OK 0014 z dniem 07.09.2014 (badania lekarskie) i 18.09.2014 r.(badania psychologiczne).

wezwanie o wyjaśnienia lub złożenie ważnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych przez zainteresowanego (29.09.2014 r.) nastąpiło z niewielkim poślizgiem z powodu szerokiej gamy innych obowiązków, które należy realizować w WKiT.

(dowód: akta kontroli str. 395-402)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie zaniechanie podjęcia działań w celu wykreślenia z ewidencji instruktorów, tych osób, które nie posiadały ważnych orzeczeń o braku przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania czynności instruktora.

3. Nadzór nad instruktorami i wykładowcami

Opis stanu faktycznego

3.1. Z 61 instruktorów wpisanych na dzień 30 czerwca 2014 r. do ewidencji, zgodnie z raportem z „Portalu Starosty”²¹, 44 było zatrudnionych w OSK (aktywnych). Na podstawie dokumentacji (wszystkich 44 teczek instruktorów i 16 teczek OSK, w tym trzech OSK których działalność została zawieszona²²) oraz składanych przez OSK na podstawie art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy o *kierujących pojazdami*, informacji obejmujących listy uczestników każdego kursu i terminów ich rozpoczęcia i zakończenia stwierdzono, że wszyscy instruktorzy prowadzący szkolenia w okresie po 19 stycznia 2013 r. posiadali wymagane kwalifikacje, tj. posiadali ważne orzeczenia lekarskie wydane przez uprawnionych lekarzy oraz psychologiczne wydane przez uprawnionych psychologów (art. 33 ust. 1 pkt 4 i 5 ww. ustawy), wszyscy instruktorzy uczestniczyli w obowiązkowych warsztatach doskonalenia zawodowego (art. 37 ust. 1, pkt 2 i art. 38 ust. 4 pkt 2 ww. ustawy). Trzech instruktorów, którzy nie przedstawili ważnych orzeczeń, nie było zatrudnionych w OSK i nie prowadzili w tym okresie szkolenia. Spośród 44 orzeczeń lekarskich, po wejściu w życie ustawy o *kierujących pojazdami*, wydanych zostało 26 orzeczeń, z których 21 opatrzonych zostało formułą *brak przeciwwskazań do wykonywania czynności instruktora*, a na pięciu takiej formuły nie było. Ponadto 18 ważnych orzeczeń, zostało wydanych przed wejściem w życie ww. ustawy. Kontroler przeprowadzając kontrolę 44 dokumentacji instruktorów pod kątem posiadanego przez nich orzeczenia psychologicznego ustalił, że spośród 44 aktywnych instruktorów 22 posiadało ważne orzeczenie wydane przed wejściem w życie ustawy o *kierujących pojazdami* i 22 posiadało ważne orzeczenie wydane w okresie po 19 stycznia 2013 r. z formułą *brak przeciwwskazań do wykonywania czynności instruktora*²³. Analiza dokumentacji 44 instruktorów wykazała, że wszyscy w okresie wykonywanych czynności szkoleniowych posiadali ważne legitymacje (art. 37 ust.1 pkt 6). W badanym okresie Wojewoda Opolski nie przeprowadził żadnej kontroli dotyczącej realizacji przez Starostę zadań przebiegu szkoleń prowadzonych przez OSK.

(dowód: akta kontroli str. 403-412c, 430-434)

Komendant Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu w przekazanej informacji podał, że nie prowadził zestawień oraz statystyk w zakresie kontroli pojazdów używanych do szkolenia kierowców i w związku z tym nie może podać dokładnej liczby pojazdów jakie zostały skontrolowane w codziennej służbie funkcjonariuszy. Poinformował także, iż nie kontrolował ośrodków szkolenia kierowców oraz,

²¹ Wydruk raportu na dzień 25.09.2014 r. Lista instruktorów wg zatrudnienia.

²² Bogusław W. nr 00221603 od 1.02.2013 zawieszony, Sonia B.S. nr 00331603 od 01.06.2013 r., Krzysztof T. nr 00401603 od 15.08.2013 r.

²³ W tym przypadku wydane rozporządzenie MZ z 8 lipca 2014 r. w sprawie badań psychologicznych osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, kierowców oraz osób wykonujących pracę na stanowisku kierowcy w zał. nr 3 stanowiącym wzór orzeczenia posiada zapis dot. instruktorów/egzaminatorów/instruktora techniki jazdy.

że Starosta nie występował z wnioskiem o objęcie kontrolą drogową części praktycznej szkolenia kierowców.

Prokurator Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu oraz Dyrektor Delegatury Centralnego Biura Antykorupcyjnego we Wrocławiu w informacjach przekazanych kontrolerowi podali, że nie były prowadzone postępowania karne w sprawach o korupcję, pozostających w związku z działalnością OSK funkcjonujących na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego.

(dowód: akta kontroli str. 277, 304-306, 427-428a)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Wydawanie uprawnień do kierowania pojazdami oraz nadzór nad kierującymi

Opis stanu
faktycznego

4.1. W kontrolowanym okresie do Starosty wpłynęły trzy wyroki Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu²⁴, jeden wyrok Sądu Rejonowego w Prudniku²⁵ i jedno postanowienie Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu²⁶ zawierające orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wobec osoby legitymującej się prawem jazdy wydanym przez państwo członkowskie Unii Europejskiej²⁷. Stosownie do wymagań art. 184 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny wykonawczy*²⁸ niezwłocznie po otrzymaniu wyroku sądowego o zakazie prowadzenia pojazdów skierowano do zainteresowanych przebywających pod wskazanym adresem na terytorium Polski i właściwego sądu zawiadomienia o wykonaniu środka karnego. Stosownie do § 8 ust.1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012 r. *w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami*²⁹ w dwóch przypadkach zainteresowani złożyli wnioski o wydanie prawa jazdy przed upływem

²⁴ 1. Prawo jazdy zatrzymane zostało na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w K-Koźlu z dnia 9 sierpnia 2013 r. na okres 6 m-cy, tj. od dnia 24.06.2013 r. do dnia 24.12.2013 r. Wyrok uprawomocnił się 13 września 2013 r. Sąd Rejonowy w K-Koźlu w dniu 19 września 2013 r. wysłał zatrzymane prawo jazdy do Konsulatu Republiki Federalnej Niemiec w Opolu. Starosta w dniu 25.09.2013 r. zawiadomił kierowcę zam. w Niemczech, a przebywającego w K-Koźlu i Sąd Rejonowy w K-Koźlu o wykonaniu środka karnego. 2. Prawo jazdy zatrzymane zostało na podstawie postanowienia Prokuratury Rejonowej w K-Koźlu z dnia 23 lipca 2013 r. i wyroku Sądu Rejonowego w K-Koźlu z dnia 5 września 2013 r. na okres jednego roku, tj. od 30.06.2013 r. do 30.06.2014 r. Wyrok uprawomocnił się 12 czerwca 2013 r., 3. Prawo jazdy zatrzymane zostało na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w K-Koźlu z dnia 28 maja 2014 r. na okres trzech lat, tj. od 26.05.2014 r. do 26.05.2017 r. Wyrok uprawomocnił się 30 maja 2013 r. Starosta w dniu 12.06.2014 r. zawiadomił Sąd Rej. w K-Koźlu o wykonaniu środka karnego. W dniu 24 czerwca 2014 r. zainteresowany złożył do Starostwa wniosek o wydanie prawa jazdy przed upływem okresu orzeczonej kary zakazu prowadzenia pojazdów za pośrednictwem jednostki, która je wydała za granicą (Słowacja). Starosta w dniu 24 czerwca 2014 r. przekazał prawo jazdy do urzędu, który je wydał na Słowacji pozostawiając w aktach jego kserokopię.

²⁵ Prawo jazdy zatrzymane zostało na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Prudniku z dnia 6 maja 2014 r. na okres jednego roku, tj. od 22.01.2014 r. do 22.01.2015 r. Wyrok uprawomocnił się 14 maja 2014 r. Starosta w dniu 30.05.2014 r. zawiadomił kierowcę na adres pobytu w K-Koźlu i Sąd Rejonowy w Prudniku o wykonaniu środka karnego. W dniu 27 marca 2014 r. zainteresowany poinformował Starostwo o swoim stałym pobycie w Niemczech i że w dniu wydania prawomocnego wyroku złoży wniosek o przesłanie niemieckiego prawa jazdy do urzędu w Niemczech. W dniu 3 października 2014 r. zainteresowany złożył wniosek o wydanie prawa jazdy przed upływem okresu orzeczonej kary zakazu prowadzenia pojazdów za pośrednictwem jednostki, która je wydała za granicą. Starostwo w dniu 6 października 2014 r. prawo jazdy te przesłało do urzędu w Niemczech, który je wydał pozostawiając w aktach jego kserokopię.

²⁶ Prawo jazdy zatrzymane zostało na podstawie postanowienia Prokuratury Rejonowej w K-Koźlu z dnia 9 stycznia 2014 r. Do czasu zakończenia kontroli nie zostało przeprowadzone postępowanie sądowe. Niemieckie prawo jazdy jest zdeponowane w Starostwie.

²⁷ Dalej: UE.

²⁸ Dz. U. z 1997r., Nr 90, poz. 557 ze zm.

²⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1005.

okresu orzeczonej kary zakazu prowadzenia pojazdów za pośrednictwem jednostki, która je wydała za granicą (prawo jazdy nr JO 9000MBR82 wydane przez urząd w Niemczech i prawo jazdy nr D 0123767 wydane przez urząd w Słowacji) Starostwo przekazało zatrzymane prawa jazdy do stosownych urzędów. W jednym przypadku, pomimo że zainteresowany nie złożył wniosku o wydanie prawa jazdy przed upływem okresu orzeczenia kary przekazano zatrzymane prawo jazdy do niemieckiego urzędu (prawo jazdy nr B 3000ADW21). W tym przypadku zainteresowany posiadał dwa ważne dokumenty uprawniające do prowadzenia pojazdów mechanicznych, tj. prawo jazdy wydane przez polski oraz przez niemiecki urząd. Na podstawie wyroku sądu zatrzymane zostało prawo jazdy wydane ww. osobie przez urząd niemiecki, bo zainteresowany takim dokumentem legitymował się. Po otrzymaniu ww. wyroku, pracownicy Starostwa stwierdzili, że osoba ta posiada również ważne prawa jazdy, wydane w Polsce i bezzwłocznie wezwali do jego zwrotu. Zwrócony dokument był przechowywany w Starostwie. Starosta wydał decyzje o skierowaniu ww. osoby na badania lekarskie i badania psychologiczne, w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do kierowania pojazdem³⁰. Pomimo że w tym przypadku orzeczona kara upłynęła 30 czerwca 2014 r., zainteresowany nie przedłożył Starości orzeczenia lekarskiego i psychologicznego, a tym samym nie odebrał polskiego prawa jazdy. W związku z tym, jak wyjaśnił kierownik WKiT, pracownik bez oczekiwania na wniosek zainteresowanego odesłał niemieckie prawo jazdy do stosownego urzędu w Niemczech. W trakcie kontroli stwierdzono także, iż w jednym przypadku Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu po wydaniu i uprawomocnieniu się wyroku o zakazie prowadzenia pojazdów mechanicznych zatrzymane prawo jazdy nr A 0777344 wydane przez niemiecki urząd, bez podania podstawy prawnej przesłał wraz z odpisem wyroku sądowego do Konsulatu Republiki Federalnej Niemiec w Opolu, podczas gdy Starostwo oczekiwało na wniosek zainteresowanego, stosownie do wymagań określonych w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 465-466)

4.2. Na podstawie ewidencji kierowców, kierowanych na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego ustalono, że Starosta w okresie objętym kontrolą (do dnia 30.06.2014 r.) otrzymał od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Opolu łącznie 25 wniosków o kontrolne sprawdzenie kwalifikacji do kierowania pojazdem (art. 114 ust.1 pkt 1 lit. b ustawy *Prawo o ruchu drogowym* oraz art. 49 ust.1 pkt 2 ustawy *o kierujących pojazdami*) wraz z wnioskami o skierowanie na badanie psychologiczne (art. 99 ust. 2 pkt 2 w zw. art. 82 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy *o kierujących pojazdami*)³¹. Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji tych spraw stwierdzono, że:

- w 18 przypadkach (10 w 2013 r. i 8 w 2014 r.) Starosta po otrzymaniu orzeczeń psychologicznych, wydał decyzje o skierowaniu osób na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji w formie egzaminu państwowego. Decyzje te, od dnia wpływu wniosków od komendanta, wydawane były w czasie: do jednego miesiąca 12 decyzji, od miesiąca do dwóch miesięcy 5 decyzji i od dwóch do trzech miesięcy 2 decyzje,
- w pięciu przypadkach Starosta w związku z brakiem przedłożenia przez zainteresowanych, w terminie do 3 m-cy, orzeczenia psychologicznego, nie wydał decyzji o skierowaniu na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji, jak również nie wydał decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, gdyż wcześniej, w dwóch przypadkach, wydana została decyzja o cofnięciu uprawnień w związku z wyrokiem sądowym, w jednym przypadku zainteresowany zamieszkuje na stałe w Niemczech,

³⁰ Decyzja Nr Km. 5430.5.278.2013 z dnia 20.11.2013 r. i decyzja Nr Km. 5430.5.277.2013 z dnia 20.11.2013 r.

³¹ W tym 14 w 2013 r. i 11 w 2014 r. (I półrocze).

gdzie w 2002 r. dokonał wymiany polskiego prawa jazdy na niemieckie, a tamtejszy urząd zwrócił ten dokument do Starostwa, w innym przypadku policja wraz z wnioskiem o skierowanie tej osoby na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji i wnioskiem o badania psychologiczne przekazała do depozytu zatrzymane prawo jazdy, a w ostatnim przypadku³² trwało jeszcze postępowanie,

- w dwóch przypadkach³³, Starosta pomimo braku przedłożenia orzeczenia psychologicznego, nie wydał na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy o *kierujących pojazdami* decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, co opisano poniżej.

(dowód: akta kontroli str. 606-609, 469-471)

4.3. Na podstawie *Spisu spraw* WKiT dotyczącego, m.in. decyzji o skierowaniu osób posiadających prawo jazdy na badania lekarskie i psychologiczne, w celu przedłożenia orzeczenia o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem ustalono, że w 2013 r. Starosta wydał łącznie 290 takich decyzji³⁴, w tym: 151 dotyczących badań lekarskich i 139 badań psychologicznych. Osoby zainteresowane złożyły do Starostwa łącznie 164 orzeczenia lekarskie i psychologiczne. W terminie określonym w pouczeniu do decyzji, nie zostało przedłożonych 16 orzeczeń (12 lekarskich i 4 psychologiczne). Pomimo tego, pięciu osobom Starosta nie wydał decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, wobec innych pięciu osób toczyły się postępowania administracyjne, a cztery osoby zwróciły prawo jazdy do Starostwa.

W I półroczu 2014 r. Starosta wydał łącznie 187 decyzji o skierowaniu na badania lekarskie i psychologiczne (z tego badań lekarskich dotyczyło 89 decyzji, a na psychologicznych 98). Spośród ww. decyzji, 106 wydanych zostało w związku z wykonywaniem wyroków sądowych, w przypadkach gdzie zatrzymane zostało prawo jazdy (zdeponowane następnie w Starostwie). Zainteresowane osoby złożyły w wyznaczonym terminie łącznie 75 stosownych orzeczeń, a sześć wymaganych orzeczeń (cztery lekarskie i dwa psychologiczne) nie zostało złożonych. Wobec dwóch zobowiązanych Starosta nie wydał decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, stosownie do wymogów art. 102 ust. 1 pkt 3, a wobec czterech innych toczyło się postępowanie administracyjne. Łącznie w okresie kontrolowanym Starosta nie wydał siedmiu decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, w związku z brakiem przedłożenia orzeczeń lekarskich i psychologicznych (w tym w dwóch przypadkach dotyczyło to osób, które przekroczyły limit 24 punktów karnych).

W badanej dokumentacji nie stwierdzono przypadków, w których od dnia zatrzymania prawa jazdy, do jego zwrotu zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o *kierujących pojazdami*, upłynął ponad rok.

W Starostwie nie ustalono sformalizowanych procedur zapobiegających postępowaniu się posiadaniem prawem jazdy przez osoby, które nie przedstawiły w wymaganym terminie orzeczeń o braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem. Powyższe nie powodowało jednak negatywnych skutków w realizacji zadań Starosty w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 472-473, 519-541, 563-584)

4.4. Do Starosty w kontrolowanym okresie wpłynęło pięć orzeczeń lekarskich o istnieniu przeciwwskazań do kierowania pojazdami (w tym dwa w 2013 r.). Starosta zgodnie z art. 103 ust. 1 pkt 1 ustawy o *kierujących pojazdami* we wszystkich przypadkach niezwłocznie wydał decyzje o cofnięciu uprawnień do kierowania. Badanie ww. spraw wykazało, że w czterech przypadkach zawiadomienie o wszczęciu postępowania oraz wydanie decyzji nastąpiło w okresie

³² Decyzja nr Km.5430.5.168.2014 z dnia 26.06.2014 r.;

³³ Decyzja nr Km. 5430.5.104.2013 z dnia 03.06.2013 r.

³⁴ W stosunku do osób, którym na podstawie wyroku sądu zostało zatrzymane prawo jazdy, wydano 110 decyzji.

do 1 miesiąca, natomiast w jednym przypadku z uwagi na odwołanie osoby zainteresowanej od tego orzeczenia, decyzja wydana została po upływie czterech miesięcy.

(dowód: akta kontroli str. 474-510)

4.5. Do Starostwa w badanym okresie wpłynęło łącznie 30 informacji z poradni neurologicznej i prokuratury³⁵ o zastrzeżeniach, co do stanu zdrowia kierowcy (z tego 19 w 2013 r. i 11 w I półroczu 2014 r.). Na podstawie tych informacji, w 25 przypadkach Starosta wydał decyzje o skierowaniu kierowcy na badanie lekarskie. W pięciu przypadkach postępowania nie zostały zakończone, bowiem wnoszący informację (IS-MED Kędzierzyn-Koźle) wskazywał złą podstawę prawną oraz nie umieszczał opisu stwierdzonych zastrzeżeń, co do stanu zdrowia badanych osób. Decyzje te były wydawane do 30 dni od dnia otrzymania ww. informacji.

Administrator Centralnej Ewidencji Kierowców³⁶ nie przekazywał Staroście informacji potwierdzających, że kierowca kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości, stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu. W badanym okresie Starosta nie otrzymywał zawiadomień od właściwego organu orzekającego o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy, dotyczących istnienia uzasadnionych zastrzeżeń, co do stanu zdrowia kierowcy.

(dowód: akta kontroli str. 516-541, 563-584)

4.6. Starosta w badanym okresie nie otrzymywał od administratora CEK informacji, że kierowcy przekroczyli liczbę 24 punktów karnych za naruszenie przepisów ruchu drogowego. Informacje takie w formie wniosków o skierowanie kierowcy na badania psychologiczne oraz wniosków o kontrolne sprawdzenie kwalifikacji Starosta otrzymywał od organu kontroli ruchu drogowego (Komendanta Wojewódzkiego Policji w Opolu i komendantów powiatowych).

Na podstawie *Spisu spraw* prowadzonych w WKiT ustalono, że Starosta w kontrolowanym okresie, na wniosek organu ruchu drogowego, wydał łącznie 25 decyzji o skierowaniu na badania psychologiczne, w tym w 2013 r. 14, a w I półroczu 2014 r. 11 skierowań. Badaniem objęto wszystkie ww. sprawy i stwierdzono, że Starosta we wszystkich przypadkach wydał skierowanie (decyzje) na badanie psychologiczne, a ich wydanie, od dnia wpływu do WKiT informacji o obowiązku wydania takiego skierowania, nastąpiło w terminie do jednego miesiąca.

(dowód: akta kontroli str. 516-518, 519-584)

4.7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 sierpnia 2001 r. w sprawie centralnej ewidencji kierowców³⁷ w § 4 ust. 2, pkt 5, ust. 3, 4, 5 pkt 2 i ust. 6 pkt 2 zobowiązuje Starostę, do niezwłocznego przekazania - poprzez teletransmisję danych dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami do CEK, nie później jednak niż w ciągu 8 lub 24 godzin od ich uzyskania przez Urząd. Starosta nie posiadał bezpośredniego dostępu do CEK, dlatego też dane w tym zakresie wprowadzane (przekazywane) były do systemu informatycznego *Kierowca*³⁸, a dopiero z tego systemu trafiały do CEK, przy czym proces ten odbywa się bez udziału Starostwa.

Badanie po 20 losowo wybranych przypadków przekazywania przez Starostę (WKiT) danych do systemu *Kierowca*, w zakresie: *zatrzymania uprawnień, utraty dokumentu stwierdzającego uprawnienia lub jego odnalezienia, cofnięcia uprawnienia oraz jego przywrócenia i zastosowania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wobec osoby posiadającej uprawnienia* wykazało, że:

³⁵ Od służb NZOZ „IS-MED.” Kędzierzyn-Koźle i Prokuratury Rejonowej w Kędzierzynie-Koźlu.

³⁶ Dalej: CEK.

³⁷ Dz. U. z 2001 r. Nr 92, poz. 1028 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie CEK lub CEK.

³⁸ System Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych.

- a) wpisy w ewidencji o *zatrzymaniu uprawnień* (§ 4 ust. 2, pkt 5 rozporządzenia w sprawie CEK) w 18 przypadkach (90%), dokonywano w tym samym dniu, w którym wpłynął wniosek o jego zatrzymanie, a w dwóch przypadkach wpisu do ewidencji dokonano po upływie 24 godzin,
- b) wpisy w ewidencji o *utracie dokumentu stwierdzającego uprawnienia lub jego odnalezienia* (§ 4 ust. 3 ww. rozporządzenia) dokonywano w 18 badanych przypadkach (90%) w ciągu tego samego dnia, a w dwóch przypadkach (10%) do czasu kontroli nie zostały wprowadzone dane o utracie prawa jazdy do systemu ewidencji,
- c) wpisy w ewidencji o *cofnięciu uprawnienia oraz jego przywróceniu* (§ 4 ust. 4 ww. rozporządzenia) dokonywane były we wszystkich badanych przypadkach (100%) w ciągu 24 godzin od dokonania tych czynności. W 12 badanych przypadkach nie stwierdzono wpisu o przywróceniu prawa jazdy, gdyż nie minął okres nałożonej kary zatrzymania prawo jazdy,
- d) wpisy do systemu ewidencji o *zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wobec osoby posiadającej uprawnienia* (4 ust. 5 pkt 2 lub ust. 6 pkt 2 ww. rozporządzenia) dokonywano w 17 przypadkach (85%) w ciągu 24 godzin od ich uzyskania, a w trzech przypadkach powyżej 24 godzin (15%). Natomiast wpisy odnoszące się do *zastosowania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wobec osób nieposiadających uprawnienia*, w 17 przypadkach dokonywane były w ciągu 8 godzin, a w trzech w ciągu 24 godzin.

(dowód: akta kontroli str. 516-518, 519-584)

4.8. W Starostwie nie było dowodów na korzystanie przez Starostę z możliwości bezpłatnego dostępu do danych zgromadzonych w CEK, w szczególności dotyczących zatrzymania uprawnień lub zastosowania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, przekazywanych do CEK przez policję, Inspekcje Transportu Drogowego, Żandarmerię Wojskową, prokuratorów, sąd, niezależnie od obowiązku powiadamiania Starosty o wystąpieniu takich zdarzeń. Kierownik WKiT wyjaśnił, m.in. że *Na dzień dzisiejszy w przypadkach dotyczących kierowców podlegających terytorialnie pod nasze starostwo, nie było konieczności i potrzeby korzystania z bezpłatnego dostępu do danych zgromadzonych w CEK, gdyż wszystkie informacje o zatrzymaniu uprawnień lub zastosowaniu środka karnego itp. tak naprawdę są na dzień dzisiejszy wprowadzane wyłącznie przez starostów i z systemu Kierowca trafiają do CEK, na podstawie papierowej dokumentacji otrzymywanej z Prokuratury, Sądów itp.*

(dowód: akta kontroli str. 610-612)

4.9. Akta osób bez uprawnień do kierowania pojazdami były przechowywane w pomieszczeniach archiwum Starostwa. Akta ułożone były na półkach regału, w kolejności alfabetycznej z opisem imienia i nazwiska oraz nr PESEL. Sposób przechowywania i prowadzenia tych akt spełniał wymogi określone w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. a i b oraz ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012 r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami³⁹.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Starosta ma obowiązek zapewnienia właściwych warunków przechowywania i zabezpieczania dokumentacji. W trakcie oględzin stwierdzono jednak, że pomieszczenie, w którym przechowywane były ww. akta było zawilgocone i zagrzybione.

(dowód: akta kontroli str. 605)

Starosta wyjaśniła w tej sprawie, m.in.: *Zawilgoconie i zagrzybienie pomieszczeń piwnicznych tutejszego starostwa to problem, z którym borykamy się od wielu lat.*

Uwagi dotyczące
badanej działalności

³⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1005.

Kilkukrotnie podejmowano działania mające na celu likwidację tego zjawiska, jednak działania takie były krótkotrwałe. Po wykonaniu obecnie realizowanego zadania pn. „Termomodernizacja izolacji wilgotnościowej zewnętrznych ścian przyziemia budynku Starostwa Powiatowego przy Placu Wolności 13 w Kędzierzynie-Koźlu” zostaną podjęte kompleksowe prace mające na celu usunięcie zawilgocenia i zagrzybienia ścian w piwnicy budynku Starosta Powiatowego w Kędzierzynie-Koźlu przy Placu Wolności 13.

(dowód: akta kontroli str. 632)

4.10. W kontrolowanym okresie Starosta wydał łącznie 301 (w 2013 r. - 207 i w I półroczu 2014 r. - 94) wtórników dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami, z tego w trzech przypadkach osoby, które uprzednio uzyskały wtórnik, dokonały zwrotu Staroście odzyskanego prawa jazdy. Badanie 30 akt ewidencyjnych kierowców, którym wydano w kontrolowanym okresie wtórniki uprawnień do kierowania pojazdami, w przypadkach zgłoszenia utraty prawa jazdy, wykazało, że wtórniki wydawane były jedynie na podstawie złożonego oświadczenia o utracie dokumentu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o *kierujących pojazdami*.

(dowód: akta kontroli str. 586-604)

4.12. W ww. okresie WORD w Opolu korzystał z systemu egzaminacyjnego opracowanego przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych w Warszawie⁴⁰. W Starostwie wykorzystywano narzędzie informatyczne PWPW pn. *System Kierowca*.

Kierownik WKiT wyjaśnił, że *W przypadku naszego starostwa nie poniesiono żadnych kosztów w związku z wdrożeniem przez Wordy systemu egzaminacyjnego przez ITS. WORD opolski, z którym głównie współpracujemy, od samego początku dysponował oprogramowaniem egzaminacyjnym dostarczonym przez HP, który bezproblemowo współpracował z naszym systemem Kierowca. Wystąpiło tylko kilka przypadków przekazywania informacji do WORDU we Wrocławiu za pośrednictwem poczty elektronicznej (WORD ten posiadał oprogramowanie ITS), gdzie przesyłano wygenerowany w systemie Kierowca profil kandydata na kierowcę. Informacja o zdanym egzaminie przesyłana została do nas w sposób tradycyjny na koszt Wordu we Wrocławiu. Nie nastęrczało to przy tym żadnych problemów z późniejszym uzupełnieniem profilu o zdany egzamin w naszym systemie.*

(dowód: akta kontroli str. 610-612)

W badanym okresie Wojewoda nie przeprowadzał żadnej kontroli związanej z wydawaniem praw jazdy i nadzorem nad kierującymi pojazdami.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Starosta wobec siedmiu osób posiadających prawo jazdy, wydał łącznie dziewięć decyzji o skierowaniu na badania lekarskie i psychologiczne, w celu przedłożenia orzeczenia o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem (w 2013 r. siedem decyzji wobec pięciu osób, a w 2014 r. (I półroczu) dwie - wobec dwóch osób. Osoby te w wyznaczonym terminie, zamieszczonym w pouczeniu do decyzji nie przedłożyły wymaganych orzeczeń. Starosta, pomimo nie złożenia przez osoby zainteresowane ww. orzeczeń o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem nie wydał, zgodnie z art. art.102 ust. 1 pkt 3 ustawy o *kierujących pojazdami* decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy. Kierownik WKiT

⁴⁰ Dalej: PWPW.

wyjaśnił, m.in. że Decyzje o zatrzymaniu prawa jazdy nie zostały wydane, gdyż przepisy obowiązujące w dniu wydawania decyzji kierujących osoby na badanie lekarskie i psychologiczne nie określają terminu, w którym te badania należy wykonać, a także nie dają podstaw do jego określenia poprzez decyzję administracyjną. Uzasadnienie: art. 99 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku o kierujących pojazdami określa przesłanki skierowania kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na badanie lekarskie lub badanie psychologiczne. Decyzja wydana na tej podstawie nakłada na kierowcę obowiązek poddania się badaniu; wobec braku podstawy prawnej nie może jednak określać terminu poddania się badaniu. Termin ten został określony w art. 101 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym osoba skierowana na badanie jest obowiązana do poddania się badaniu w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu (pkt 1) i przedstawienia staroście odpowiedniego orzeczenia lekarskiego lub orzeczenia psychologicznego w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu (pkt 2). Przepis ten jednak zgodnie z art. 139 pkt 3 ustawy wchodzi w życie dopiero z dniem 4 stycznia 2016 roku. Warto podkreślić, że stan taki stanowi istotne utrudnienie – zwłaszcza w odniesieniu do konsekwencji niepoddania się badaniu. Art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy przewiduje bowiem, że starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem, jeżeli osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie orzeczenia odpowiednio o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem. Hipoteza tego przepisu odwołuje się zatem do „wymaganego terminu badania”, który to termin określony w żaden sposób nie jest. Jest to sytuacja istotnie różna od istniejącej w poprzednim stanie prawnym. Prawo o ruchu drogowym w swoim nieobowiązującym już art. 140 ust. 1 pkt 4 lit. b i c przewidywało bowiem cofnięcie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym w przypadku „niepoddania się badaniu lekarskiemu/psychologicznemu”. W oparciu o ten przepis orzecznictwo sformowało tezę, że wobec braku ustawowego określenia daty przeprowadzenia badań lekarskich, a tym samym nie sprecyzowania, po jakim czasie od skierowania na badania lekarskie starosta może zastosować sankcję cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, starosta jest zobowiązany każdorazowo ocenić, kiedy w okolicznościach konkretnej sprawy można mówić o niewykonaniu przedmiotowego obowiązku, a w konsekwencji kiedy zostaną spełnione przesłanki do wydania decyzji (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 10 listopada 2010 roku, sygn. III SA/Łd 335/10). Ta linia orzecznicza jest jednak nieaktualna wobec faktu, że obecnie sankcji podlega nie tyle „niepoddanie się badaniu”, lecz „niepoddanie się badaniu w wyznaczonym terminie”. Należy nadmienić, iż rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie kursu reedukacyjnego w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii oraz szczegółowych warunków i trybu kierowania na badania lekarskie lub badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu (Dz. U. z 2013 r. poz. 9), które weszło w życie z dniem 19 stycznia 2013 r. określiło formalny wzór w załączniku nr 3 i 4 decyzji o skierowaniu na badanie lekarskie przeprowadzone w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami oraz decyzji o skierowaniu na badanie psychologiczne przeprowadzane w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdami. W pouczeniu wzorów tych decyzji znajduje się informacja, iż na badanie lekarskie czy też psychologiczne przeprowadzane w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdami należy zgłosić się w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu. Orzeczenie lekarskie lub psychologiczne należy przedstawić organowi kierującemu

na badanie w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu. Pomimo, że takie zapisy znajdują się w niniejszych decyzjach, nie można ich wyegzekwować z prostego powodu, ustawa jest przepisem rangi wyższej nad rozporządzeniem, a w niej te terminy jak wcześniej wspomniano nie obowiązywały do 24 sierpnia 2014 r., kiedy to weszła w życie ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2014 poz. 970), gdzie ustawodawca przyznaje się niejako do błędu legislacyjnego i wprowadza w art. 12 termin poddania się badaniu lekarskiemu lub badaniu psychologicznemu oraz termin przedłożenia orzeczenia lekarskiego lub orzeczenia psychologicznego w organie. Reasumując, dopiero ww. ustawa zmieniająca wprowadza możliwość wydania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy z przyczyn określonych wyżej i tą zasadę wdrożyliśmy do realizacji. Podkreślić należy, iż nasze stanowisko jest zgodne ze stanowiskiem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu⁴¹, które w uzasadnieniu decyzji nr SKO.I/40/2229/2013/dr z dnia 31 października 2013 r. o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji o skierowaniu na badanie lekarskie przeprowadzone w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, stwierdza jednoznacznie „Nadto podkreślenia wymaga, iż art. 99 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy, na podstawie której wydano zaskarżoną decyzję, uprawnia starostę do skierowania kierującego pojazdem w przypadku kierowania pojazdem również po użyciu alkoholu na stosowne badania lekarskie, przy czym przepis ten nie przewiduje żadnego terminu, w którym ta czynność winna nastąpić”.

(dowód: akta kontroli str. 472-473, 511-515, 519-541, 563-584)

Ponadto Starosta wyjaśniła, m.in. że Analizując wnikliwie stan prawny na dzień wydania decyzji o skierowaniu na badanie lekarskie lub badanie psychologiczne należy stwierdzić, iż stanowisko zajęte przez Wydział Komunikacji jest zgodne z prawem. Trudności interpretacyjne wynikają z faktu rozpoczęcia obowiązywania przepisów ustawy o kierujących w różnych terminach. Przepis art. 101 ust. 2 ustawy kierujących (obowiązujący od daty jej wejścia w życie, tj. 19 stycznia 2011 r.) wskazuje okoliczności, w jakich osoba zobowiązana jest poddać się badaniom oraz termin w jakim badania te należy przeprowadzić. Natomiast przepis art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy o kierujących (który wejdzie w życie 4 stycznia 2016 r.) nakazuje staroście wydanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, jeżeli osoba skierowana na badania nie przedłoży zaświadczenia w terminie 3 miesięcy od skierowania jej na badania. W praktyce więc, Starosta pomimo wydania ostatecznej decyzji o skierowaniu na badania, nie może wydać decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy z uwagi na to, że przepis ten nie wszedł jeszcze w życie. Dodatkowo trudności interpretacyjne spowodowane zostały faktem wprowadzenia przez rozporządzenie z dnia 18 grudnia 2012 r. wzoru decyzji starosty, który zawiera w pouczeniu informację, iż zaświadczenie o stanie zdrowia należy przedłożyć w terminie 3 miesięcy od wydania decyzji o skierowaniu. Aktualnie pomiędzy wskazanymi przepisami brak spójności. Dopiero z dniem wejścia w życie art. 102 ust. 1 pkt 3, a więc 4 stycznia 2016 r. stosowanie przepisów osiągnie logiczną całość. W przypadku wydania decyzji o skierowaniu na badanie, jeżeli osoba skierowana nie dostarczy zaświadczenia w ciągu trzech miesięcy od daty wydania, starosta zobowiązany będzie do wydania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy. Wskazać należy w związku z tym, że termin jako dodatkowy element decyzji, zgodnie z poglądami piśmiennictwa, może być traktowany wyłącznie jako termin ważności decyzji, to znaczy może ograniczać czasowo uprawnienia lub obowiązki wyływające z decyzji. "Przydanie terminu ogranicza moc wiążącą decyzji w ten sposób, że albo zaczyna ona obowiązywać po upływie określonego czasu /termin początkowy/, albo też przestaje wiązać po upływie ustalonego okresu /termin

⁴¹ Dalej: SKO.

końcowy" (zob. T. Woś, *Termin, warunek i zlecenie w prawie administracyjnym, Państwo i Prawo* 1994 nr 6 str. 22 i n.). Przyjmując takie znaczenie analizowanego pojęcia stwierdzić należy, że nie mieści się w nim określenie daty wykonania obowiązku, np. jak w tych przypadkach określenie terminu obowiązku poddania się badaniu lekarskiemu lub badaniu psychologicznemu. Tym samym należy dojść do wniosku, iż określenie takiej granicznej daty wykonania obowiązku będzie dopuszczalne jedynie wtedy, gdy przepis prawa materialnego, stanowiący podstawę prawną decyzji administracyjnej, będzie przewidywał możliwość określenia w tej decyzji daty wykonania obowiązku. Organy administracji publicznej obowiązane są działać na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji RP). Mogą one władczo kształtować sytuację obywateli, wyłącznie gdy przewiduje to przepis prawa powszechnie obowiązującego. Zatem wszystkie elementy decyzji, zarówno rozstrzygnięcie, jak i warunki, terminy i inne dodatkowe zastrzeżenia, winny mieć oparcie w przepisach ustawowych lub wykonawczych. Potwierdza to art. 107 § 2 kpa, stanowiący, iż poza składnikami, o których mowa w § 1 tego przepisu, decyzja może zawierać także inne elementy, o ile stanowią tak przepisy szczególne. W braku podstawy prawnej do ustalenia np. terminu wykonania nałożonego obowiązku, termin ten należy uznać za pozbawiony podstawy prawnej, a zatem nieważny zgodnie z art. 156 § 1 pkt 2 kpa (por. G. Łaszczyca, C. Martysz, A. Matan, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Zakamycze 2005, kom. do art. 107, lp. 29*; M. Jaśkowska, A. Wróbel, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Zakamycze 2005, komentarz do art. 107, lp. 23*). Reasumując w aktualnym stanie prawnym wydanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy z uwagi na nie dostarczenie orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego jest niemożliwe z uwagi na brak podstawy prawnej. Powyższy tok rozumowania potwierdza przepis art. 12 ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2014 r. poz. 970).

(dowód: akta kontroli str. 629-632)

W ocenie NIK zgodnie z art. 99 ust. 1 pkt 2 lub pkt 3 lit. a) i lit. b) starosta wydaje decyzję administracyjną o skierowaniu kierowcy na badania lekarskie lub psychologiczne jeżeli: a) kierował on pojazdem w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu (art. 99 ust. 1 pkt 2 lit. a) i pkt 3 lit. a)), b) istnieją uzasadnione zastrzeżenia do co stanu zdrowia (art. 99 ust. 1 pkt 2 lit. b)), c) przekroczyła liczbę 24 punktów otrzymanych za naruszenia przepisów ruchu drogowego (art. 99 ust. 1 pkt 2 lit. b)). Decyzje te starosta wydaje, stosując wzory określone w załączniku nr 3 lub nr 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie kursu reedukacyjnego w zakresie problematyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii oraz szczegółowych warunków i trybu kierowania na badania lekarskie lub badania psychologiczne w zakresie psychologii transportu⁴². We wzorach tych wskazano, w pouczeniach, że na badanie lekarskie/psychologiczne przeprowadzane w celu ustalenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych/psychologicznych do kierowania pojazdami należy zgłosić się w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu, a orzeczenie lekarskie/psychologiczne należy przedstawić organowi kierującemu w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu.

NIK na gruncie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego zwraca uwagę, że:

- organ administracji publicznej, który wydał decyzję o skierowaniu na badania lekarskie/psychologiczne jest nią związany od chwili jej doręczenia (art. 110),
- decyzja o skierowaniu na badania nie podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania (art. 130 § 1),

⁴² Dz. U. z 2013 r., poz. 9, dalej: rozporządzenie w sprawie kursu reedukacyjnego.

- wniesienie odwołania od decyzji o skierowaniu na badania wstrzymuje jej wykonanie (art. 130 § 2),
- przepisy szczególne mogą określać także inne składniki, które powinna zawierać decyzja (art. 107 § 2), np. termin, warunek czy zlecenie.

Powyższe oznacza, że decyzje starosty o skierowaniu, w stosunku do których nie wniesiono odwołań podlegały wykonaniu w terminach wskazanych w pouczeniach (które należy traktować jako inne składniki decyzji w rozumieniu art. 107 § 2 Kpa).

Skoro więc starosta jest związany ostatecznymi decyzjami o skierowaniu na badania lekarskie/psychologiczne i decyzje te nie zostały uchylone albo zmienione, to kolejnym działaniem starosty powinno być wydanie, na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy *o kierujących pojazdami*, decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy w stosunku do osób posiadających prawo jazdy, które nie przedstawiły w wymaganym terminie (wskazanym w decyzjach o skierowaniu) orzeczenia o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych/psychologicznych do kierowania pojazdem.

Odnosząc się do wyjaśnień Starosty NIK zauważa, że co prawda art. 101 ustawy *o kierujących pojazdami* wejdzie w życie 4 stycznia 2016 r., ale już od dnia 19 stycznia 2013 r. obowiązywało ww. rozporządzenie, określające terminy na poddanie się badaniu oraz na przedstawienie orzeczenia. Art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy *o kierujących pojazdami* obowiązuje od dnia 19 stycznia 2013 r., stosownie do brzmienia art. 139 tej ustawy, a od dnia 4 stycznia 2016 r. wejdzie w życie art. 102 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy (dotyczący skutków nieprzedstawienia zaświadczeń o ukończeniu kursu dokształcającego, praktycznego szkolenia w zakresie zagrożeń w ruchu drogowym oraz kursów reedukacyjnych - art. 139 pkt 3 ustawy *o kierujących pojazdami*). Decyzja o skierowaniu na badania zawiera w swojej treści nie termin - jak wskazano w wyjaśnieniach starosty, ale zlecenia stanowiące dodatkowe obowiązki związane z wykonaniem decyzji (tak w: Cz. Martysz, Komentarz do art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX, teza 29). Jednocześnie należy zauważyć, że sądy administracyjne dopuszczają wydawanie decyzji o zatrzymaniu praw jazdy na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy *o kierujących pojazdami*, oddalając skargi kierowców na decyzje SKO utrzymujące w mocy decyzje starostów w tym zakresie (np. II SA/Rz 825/13, III SA/Gd 606/13, III SA/Po 1509/13, III SA/Kr 249/13, II SA/Sz 616/13 czy VII SA/Wa 540/14).

Odnosząc się natomiast do art. 12 ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. *o zmianie ustawy o kierujących pojazdami*⁴³ NIK zwraca uwagę, że od dnia 24 sierpnia 2014 r. przepis ten stanowi samoistną podstawę określającą termin na poddanie się badaniom oraz przedstawienie orzeczenia, natomiast do dnia 23 sierpnia 2014 r. taką podstawą był § 5 ust. 2 lub § 6 ust. 2 rozporządzenia *w sprawie kursu reedukacyjnego* w związku z art. 99 ust. 1 pkt 2 lub pkt 3 ustawy *o kierujących pojazdami*.

2. Starosta pomimo obowiązku niezwłocznego (w ciągu 8 godzin od ich uzyskania) przekazania poprzez teletransmisję danych dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami wynikającego z § 4 ust. 2, pkt 5, ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia *w sprawie CEK*, nie dokonał - spośród 20 objętych badaniem dokumentacji (z każdej grupy) - wpisu do systemu Kierowca, a dalej do ewidencji CEK: danych *o zatrzymaniu prawa jazdy* w dwóch przypadkach (10%), danych *o utracie prawa jazdy* w dwóch przypadkach (10%) i danych *o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów wobec osoby posiadającej uprawnienia* w trzech przypadkach (15%) co było wymogiem określonym w § 4 ust. 5, pkt 2 ww. rozporządzenia. Dane te należało wprowadzić w ciągu 24 godzin od ich uzyskania.

Kierownik WKiT odnośnie danych *o zatrzymaniu prawa jazdy*, wyjaśnił m.in., że *Po otrzymaniu Postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy, otrzymanego w dniu 10*

---

⁴³ Dz. U. z 2014 r., poz. 970.

stycznia 2013 r., dot. kierowcy [.....]⁴⁴ pracownicy Wydziału we właściwym terminie wprowadzili błędnie dane do systemu Kierowca. W momencie otrzymania wyrok Sygn. akt IIK 39/13 i wprowadzania tych danych do systemu stwierdzono wcześniej popełnione błędy i dokonano ich weryfikacji. Jednak system wprowadził automatycznie datę weryfikacji nie uwzględniając poprzedniej daty. Podobna sytuacja wystąpiła w drugim przypadku dot. kierowcy [.....]⁴⁴, gdzie Postanowienie o zatrzymaniu prawa jazdy wpłynęło w dniu 11 lutego 2014 r. i wówczas także błędnie naniesiono dane, a podczas weryfikacji po otrzymaniu wyroku sądowego Sygn. akt IIW 1526/13 system nie uwzględnił poprzednio wprowadzonej we właściwym terminie daty. Odnośnie danych o utracie prawa jazdy wyjaśnił, że ... W dniu 27.11.2013 r. [.....]⁴⁴ złożył wniosek o wydanie wtórnika prawa jazdy, a w dniu 05.03.2014 r. Mariusz Cz. złożył wniosek o wydanie wtórnika prawa jazdy z powodu zagubienia dokumentu. Przez nieuwagę nie wprowadzono do systemu Kierowca utraty dokumentów praw jazdy ww. osób. Po stwierdzeniu braku wpisu o utracie skontaktowano się z HP Warszawa, gdzie uzyskano informację, że uzupełnienie ww. zapisu utraty nie jest możliwe. Odnośnie danych o zastosowaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów wobec osoby posiadającej uprawnienia wyjaśnił, że W dniu 04.04.2014 r. (piątek) oraz w dniu 16.05.2014 r. (piątek) przed godziną 15 otrzymano wyroki: Sygn. akt IIK 573/13 dot. [.....]⁴⁴, Sygn. akt IIK 112/14 dot. [.....]⁴⁴. Ww. środki karne w postaci zakazu prowadzenia pojazdów nie zostały wprowadzone do systemu Kierowca ze względu na godzinę otrzymania wyroków, tj. przed godziną 15. Środki karne zostały wprowadzone do systemu Kierowca w następnym dniu roboczym tj. w poniedziałek. W dniu 08.05.2014 r. otrzymano wyrok Sygn. akt IIK 103/14 dot. [.....]⁴⁴ z powodu braków kadrowych (urlop pracownika oraz chorobowe) i dużej ilości petentów, środek karny został wprowadzony 12.05.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 516-584, 610-612)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁵, wnosi o:

1. Niezwłoczne podejmowanie działań zmierzających do wydania decyzji administracyjnej o zatrzymaniu prawa jazdy stosownie do wymogów art. 102 ust.1 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami wobec osób posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami, które w terminie nie złożyły wymaganych orzeczeń z badań lekarskich i psychologicznych.
2. Terminowe przekazywanie poprzez teletransmisję danych dotyczących uprawnień do kierowania pojazdami zgodnie z § 4 ust.2, pkt 5, ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia w sprawie CEK.

⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2014 r. poz. 782) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1182) NIK wyłączyła jawność informacji w zakresie nazwiska. Wyłączenia tego dokonano w interesie osoby fizycznej”.

⁴⁵ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

3. Zapewnienie bieżącego weryfikowania ważności orzeczeń lekarskich i psychologicznych instruktorów wpisanych do prowadzonej w Starostwie ewidencji

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 05 grudnia 2014 r.

Kontroler
Andrzej Borowski
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor
Iwona Zyman

.....
podpis

.....
podpis